

РОЗДІЛ 8 БАНКІВСЬКА СПРАВА

ЛІКВІДНІСТЬ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ В ПЕРІОД ФІНАНСОВОЇ КРИЗИ

ст викладач. Антонюк Н.А., студентка Лисянська Я.Ю.

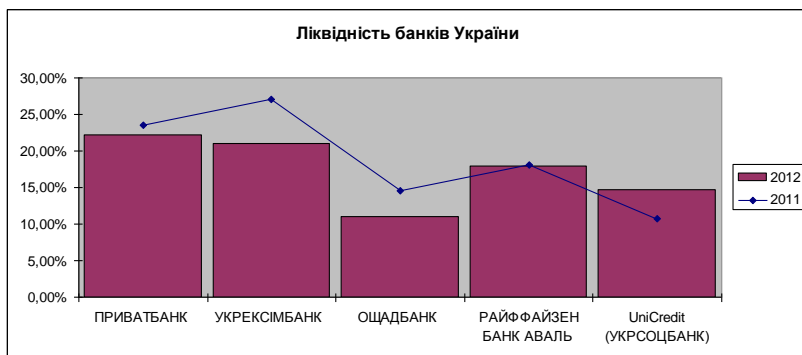
Світова фінансова криза, яка спалахнула з новою силою, має руйнівний вплив на банківську систему України, підірвавши ліквідність та платоспроможність комерційних банків.

Ліквідність банківської системи країни є основним об'єктом управління центральних банків. Результатом ефективного виконання банком своїх функцій є оптимальний рівень ліквідності, що свідчить про його надійність, фінансову стійкість та конкурентоспроможність.

Проаналізувавши визначення термінів «ліквідність» та «ліквідність банку» різних авторів, можна вважати, що механізмом, який забезпечує ліквідність банку, є діяльність банку, яка сприяє розміщенню коштів таким чином, щоб можна було в будь-який момент розрахуватися за своїми зобов'язаннями.

Ліквідні кошти банки потребують з таких причин, як зняття коштів з депозитів, видача нових кредитів для платоспроможних клієнтів, сплата податків при продажі банківських послуг, а також погашення раніше наданих кредитів.

Для наочності розглянемо графік, який показує ліквідність комерційних банків, які ввійшли в п'ятірку кращих по Україні, за 2012 рік в порівнянні з 2011 роком (рис.1).

Рисунок 1 – Ліквідність банків України за 2012 рік в порівнянні з 2011 роком.

На діаграмі ми можемо порівняти ліквідність банків за два періоди – 2011-2012 роки. Проте незважаючи на ці дані, неможливо дати однозначного твердження про стан ліквідності банківської системи України. Адже, для одного банку один відсоток ліквідності може бути ідеальним, а для іншого банку – незадовільним.

Ліквідність є досить важливою для банків, адже для підтримки своєї стабільності потрібно бути впевнений, що він може в будь-який час задовольнити потреби своїх клієнтів. Для цього банк повинен тримати баланс між активом і пасивом балансу, строками повернення кредитів та депозитів.

Звернемо увагу на показники ліквідності комерційних банків у 2011 та 2012 роках (табл.1).

Таблиця 1 - Стан ліквідності банків у 2011 - 2012 роках

Норматив	Нормативне значення	На 01.01.2011, %	На 01.01.2012, %
Норматив миттєвої ліквідності	20%	53,56	58,48
Норматив поточної ліквідності	40%	70,19	70,53
Норматив короткострокової ліквідності	60%	94,35	94,73

Згідно з даними офіційного сайту НБУ на 01.01.2012 рік ми бачимо, що показник миттєвої ліквідності по банківській системі становить 58,48%, норматив поточної ліквідності – 70,53%, короткострокової ліквідності – 94,73%. Такий стан ліквідності банківської системи свідчить про те, що банки не можуть ефективно розмістити свої ресурси. Це свідчить про надлишкову ліквідність банків, що має негативний вплив не лише на банківську систему, а й на економіку країни взагалі.

Метою діяльності будь-якого банку є отримання стабільного прибутку, що є неможливим в даній фінансовій ситуації. Так як банку потрібна достатня кількість готівкових коштів. Згідно з Інструкцією «Про порядок регулювання банківської діяльності в Україні» від 22.11.2012 року готівкові кошти належать до першої групи активів, у яких ступінь ризику дорівнює 0%, а це свідчить про їх низьку прибутковість. Адже чим більша ставка ризику активів, тим більше прибутку вони приносять.

Отже, для покращення становища ліквідності банків перш за все необхідно посилити контроль держави за банківською діяльністю. Комерційним банкам також потрібно переймати досвід діяльності зарубіжних банків.

Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.): у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 283-284.